

PROGRESJONSPLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE, HELLERUDTOPPEN BARNEHAGE

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter. *Fagområdenes progresjon i forhold til alder vil i det levende barnehagelivet være flytende mellom aldersgruppene.*

- Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter
- Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag i arbeidet med fagområdene
- Barnehagen skal bruke ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdene

Planen er fleksibel ut fra barnas alder og modenhet, og vil i praksis være levende, lekende og ta vare på barnas medvirkning.

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	Skolestartere
<p>Kommunikasjon</p> <p>Språk</p> <p>Tekst</p> <p>-----</p> <p><i>Barnas morsmål gis betydning og plass i barnehagen.</i></p> <p><i>Språkarbeidet i barnehagen er integrert i hverdagen vår gjennom lek, måltider, påkledning, utelek og andre hverdagsaktiviteter.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Personalet bruker språket aktivt i samspill med barna igjennom hele dagen, i lek og hverdagsaktiviteter: Sette ord på ting, begreper og følelser, leke, tulle. - Personalet skal skape en trygg relasjon der barna skal føle glede og mestring i å uttrykke seg kroppslig og / eller verbalt. - Formidling av eventyr og litteratur, enten med bilder eller tilhørende konkreter / digital visuell støtte. Fokus på preposisjoner, eks over / under, bak / foran. 	<ul style="list-style-type: none"> - Personalet er aktive sammen med barna for å bekrefte utsagn, sette ord på det som skjer og utvide barnas ytringer. - Barna får erfaringer med spill, litteratur, fortellinger, eventyr, sanger, rim og regler ut fra sine interessert og nivå. - De voksne deltar / støtter barna i lek og i å bruke språket som redskap til å løse konflikter. - Barna får en begynnende erfaring med ulike skriftspråkuttrykk. - Barna lærer preposisjoner som mellom og ved siden av, tidsbegreper som i morgen og i dag. De får erfaringer med 	<ul style="list-style-type: none"> - Gul gruppe for skolestartere. - Opplegg fra Tall -og språksprell; sortering, størrelse, gåter, rim og regler, lytte ut første lyden i ord. - Oppgaver fra Mamma Mø. - Tilrettelegging, utforskning og nysgjerrighet ovenfor lekeskriving, tall og bokstaver ut fra barnas interesser. - Bøtteknotten, klappe stavelser i ord, stavellesdeling. - Legge til rette for at barna skal bli kjent med eget navns ordbilde, skrive forbokstav eller navnet når interessen er på plass.

<p><i>Her skal barna få erfaringer med ulike språkformer, språk og dialekter gjennom litteratur fra ulike tidsepoker, sanger, rim og regler.</i></p> <p><i>De voksne er opptatt av å sette ord på følelser og under seg sammen med barna.</i></p> <p>Kommunikasjon, språk og tekst udir.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sanger, rim, regler, rytmer og humor i samling, grupper, lek og hverdagsaktiviteter. - Barnas navn står skrevet med store bokstaver på plassen i garderoben. 	<p>motsetninger som tykk / tynn, høy / lav osv.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prosjektjobbing ut fra barnas interesser og / eller i forbindelse med turer. - Høytlesning av lengre tekster, oppmuntre barna til å gjenfortelle og stille spørsmål underveis. - Oppmuntre og støtte barna i å lage egne tekster, historier og «Lek en fortelling» digitalt.
<p>Kropp</p> <p>Bevegelse</p> <p>Mat</p> <p>Helse</p> <p>-----</p> <p><i>“Barnehagen skal bidra til at barna til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser”.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – Barna får erfaringer og støtte i å respektere egne og andres grenser. – Personalet hjelper barna å bli trygg på egen kropp gjennom varierte bevegelseserfaringer og sansemotorisk lek. – Balanse mellom aktivitet og hvile. – Barna er på turer i nærområdet, får motorisk utfordringer i ulendt terreng både på utelekeklassen og ute i skogen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Barna får varierte fysiske utfordringer på utelekeklassen, inne i barnehagen, i grendehuslokalene og på tur i skogen. – Sang- og regelleker ute og inne. – Personalet tilrettelegger for finmotoriske aktiviteter som klippe, tegne, male, spille spill, pusle, perle, bygge-/konstruksjonslek. – Arbeidet med å bygge gode vaner fortsetter med håndvask, holde 	<ul style="list-style-type: none"> – Barna skal få innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid. – Regelleker, dans, bevegelsesleker og lengre turer i skogen. – Skiskole på vinteren og overnattingstur til Vangen på våren. – Finmotorikk; klipping, liming, tegning, lekeskriving, perling, spille spill og tegneoppgaver tilpasset barnas nivå.

<p><i>“Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. “</i></p> <p><i>“Det skal være en god balanse mellom aktivitet og hvile, inne- og utelek for alle i barnehagen. “</i></p> <p>Kropp, bevegelse, mat og helse udir.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Barna får begynnende erfaringer i påkledning og andre selvhjelpsferdigheter. – Grunnlaget for gode vaner legges ved at barna lærer seg å vaske hender, spise selv osv. – Sanger med bevegelser, dans, enkel yogalek, “ta -leker”... – Ro, trygghet og nærhet fra voksne som spiser sammen med barna gir rom for gode måltidsopplevelser, samtaler og fellesskapsfølelse. 	<p>eget ansikt rent og ordne / rydde opp egen mat.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Påkledningssituasjonen organiseres slik at barna får ro til å kle på seg sjøl, gradvis med mindre hjelp fra voksne. – Samtaler, bøker og filmer om kroppen og følelser. – Personalet sørger for at det blir veksling mellom perioder med ro og aktiviteter, inne- og utelek. 	<ul style="list-style-type: none"> – Barna skal gis økt kunnskap om kroppen; muskler, hjerte, blod og fordøyelse. – Barna skal i grupper få se i og lese i Anne Fiskes bok “Hvordan lager man en baby”. – I grupper øve på selvstendighet og hensyn til egne og andres grenser. Vente på tur, veksle mellom å bruke kroppen aktivt og rolige aktiviteter.
<p>Kunst</p> <p>Kultur</p> <p>Kreativitet</p> <p>-----</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Tilrettelegge slik at barna kan bruke kroppens sanseapparat og utfolde seg kreativt med ulike materialer og teknikker i små grupper. – Personalet skal legge opp til aktiviteter som stimulerer barnas nysgjerrighet og som 	<ul style="list-style-type: none"> – Barna lærer noen sangleker. – Personalet dramatiserer enkle eventyr sammen med barna. Konkreter, bilder og hånd-dukker hjelper til å støtte opp om innholdet i eventyret. – Barna får uttrykke seg med og utforske ulike typer 	<ul style="list-style-type: none"> – Barna oppmuntres til å være synlig i gruppa og være medhjelpere i samling. – På foreldrearrangement opptrer barna når de er trygge nok, uansett alder med sang og teaterforestilling.

<p><i>“Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlaget for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid.”</i></p> <p><i>“I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon.”</i></p> <p>Kunst, kultur og kreativitet udir.no</p>	<p>legger til rette for kreative prosesser og uttrykk.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sang, dans, musikk, rytmer, rim og regler. – Tilgjengelig utkleddingstøy, rytmeinstrumenter og bøker. – Dramatisere enkle eventyr med konkreter, la barna leke med konkretene og skape egne fortellinger. 	<p>formingsmateriell og naturmaterialer. Personalet introduserer ulike teknikker og verktøy til dette formålet.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Alle barna skal oppleve støtte og stolthet over egen kulturell tilhørighet. – Barna skal bli kjent med ulike kulturuttrykk gjennom litteratur, teater, musikk, film, arkitektur og design slik det er gjenspeilet i et mangfoldig samfunn. 	<ul style="list-style-type: none"> – Barna oppmuntres til å være kreative og både individuelt og i gruppe skape egne kunstuttrykk som bilder, skulpturer osv. – Barna møter kunstuttrykk som besøk på museum, teater, litteratur, musikkforestillinger osv.
<p>Natur</p> <p>Miljø</p> <p>Teknologi</p> <p>-----</p> <p><i>“Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart, og barnas vilje til å verne om</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – Tur en dag i uka; i marka, nærområdet eller med aktiviteter på den store naturlekeplassen vår. – Barna skal få kjennskap til noen av husdyra, gårdsdyra og skogsdyra vi har i Norge. – De voksne hjelper barna å legge merke til forandringene i naturen gjennom årstidene. – Nærværende voksne som sammen med barna samtaler 	<ul style="list-style-type: none"> – Tur en dag i uka i marka eller nærområdet. – Utelek på vår store naturtomt minst en gang om dagen. – De voksne er nærværende og utforsker sammen med barna, både ute og inne. – Personalet undrer seg sammen med barna om skiftene i naturen; “Hvorfor er blader grønne om våren og brune på høsten?” 	<ul style="list-style-type: none"> – Tur en dag i uka, enten felles eller egne, lengre turer bare for Gul gruppe. – Barna skal få kjennskap til ulike naturfenomen som regnbue, nordlyset og fotosyntese. – Begynnende kjennskap til menneskets livssyklus. – Barna får erfaringer med digitale medier; Bee Bot

<p><i>naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen, legge til rette for nysgjerrighet på naturvitenskaplige fenomener, og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.”</i></p> <p>Natur, miljø og teknologi udir.no</p>	<p>og under seg, og utforsker miljøet ute og inne (gjenstander, leker, tekniske innretninger).</p>		<p>(programmering), ta egne bilder osv.</p>
<p>Antall</p> <p>Rom</p> <p>Form</p> <p>-----</p> <p><i>“Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – Personalet bruker enkle matematiske begreper aktivt i ulike situasjoner, eks liten / stor, over / under. – Telle sammen med barna, alltid med noe konkret å telle som leker, kopper, hverandre osv. – Bukkene bruse inneholder flere enkle matematiske begreper, eventyret leses / dramatiseres med fokus på dette. – Lek med sortering og sammenlikning; eks sortere leker etter farge eller størrelse. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ulike tall-regler og sanger brukes sammen med barna. – Personalet er bevisst på å bruke ulike begreper i hverdagen, i grupper og samling, som først / sist, foran / bak. – Spille spill med fokus på å telle, på former, begreper som stor / liten osv. – Vi legger til rette for utforskning og resonnering om likheter, ulikheter, størrelser og antall. 	<ul style="list-style-type: none"> – Gul gruppe en dag i uka; Tall- og språksprell og tallkort med rim for hver tallmengde. – Tegneoppgaver med Mamma Mø, tallmengder, dele likt osv. – Symmetri, arbeid med former, tilgang til ulike spill, konstruksjonsleker osv. – Nysgjerrighet og problemløsning blir stimulert ved å følge barnas initiativ og la de få rom for å tenke og finne ut av ting selv.

<p><i>kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeidet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning”.</i></p> <p>Antall, rom og form udir.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Hjelp barna å utvikle romforståelse med hinderløyper, ulik fysisk aktivitet ute / inne og med å undre seg “er det plass til meg inni denne pappesken?” – Erfaringer med tyngde og volum eks i sandkassa eller ute på tur. – Variert lekemateriell er tilgjengelig; ulike former, mønstre, størrelser og farger. – Puslespill og konstruksjonsleker som duplo og klosser er tilgjengelig. 	<ul style="list-style-type: none"> – Barna møter læresituasjoner der de lærer farger, og hvordan for eksempel blå og gul blir til grønn. 	<ul style="list-style-type: none"> – Programmering med Bee Bot, erfaringer med matematiske begreper og problemløsning. – Rom for undring, utforskning og interesse for ulike matematiske fenomener som avstand, volum, vekt og tid.
<ul style="list-style-type: none"> – Personalet skal utnytte alle naturlige situasjoner til å sette ord på matematiske begreper; bruke korrekte benevnelser som rektangel og sirkel, telle, benevne begreper som over / under og samtidig undre seg og leke med disse begrepene. 			
<p>Etikk</p> <p>Religion</p> <p>Filosofi</p> <p>-----</p> <p><i>“Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – Tilstedeværende voksne hjelper barna å lære gode sosiale ferdigheter, som å ta hensyn til andre. – Møte barns tro, spørsmål og undring med alvor og respekt. 	<ul style="list-style-type: none"> – “stopp-regel”, “armer og bein for seg sjøl” læres, og barna øver på å bruke språket når det er noe de vil eller ikke vil. – Sosiale ferdigheter som å inkludere andre i lek og vente på tur. – Barna får opplevelser med å undre seg og filosofere i naturlige situasjoner og ved å delta i 	<ul style="list-style-type: none"> – Bruk av filosofiverktøy i Gul gruppe der det er rom for undring over ulike tema og spørsmål. Sammen innhenter vi informasjon om det barna er opptatt av, gjerne etter å ha fundert sammen først. – Tall- og språksprell; tema Tankespinn med tilhørende aktiviteter.

<p><i>samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.”</i></p> <p><i>“..barnehagen skal bidra til å legge grunnlaget for kritisk tenking og dømmekraft.”</i></p> <p>Etikk, religion og filosofi udir.no</p>	<p>planlagte aktiviteter med filosofi-bøker og – bilder.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Personalet møter barnas tro, spørsmål og undring med alvor og respekt. 	<ul style="list-style-type: none"> – Lese bøker som stimulerer til undring og tankevirksomhet. – Personalet er bevisst sitt ansvar som rollemodell, og møter barnas tro, spørsmål og undring med alvor og respekt. 	<ul style="list-style-type: none"> – Gjennom Forut opplegget blir barna kjent med andre kulturer og måter å leve på, opplegget tilpasses barnas alder og interesser. – Vi markerer høytider fra trosretninger som er representert i barnehagen, og i tillegg andre religioner det er naturlig å få innblikk i. Barna skal få kjennskap til tradisjoner, verdier, kulturelle uttrykk og fortellinger fra ulike religioner og livssyn. Et eksempel er Forut opplegget fra Sierra Leone der det er naturlig å lære litt om islam. – Voksne er nærværende og hjelper barna i konfliktsituasjoner, de yngste vil trenge en annen type hjelp enn de eldre som har lengre erfaring med å løse konflikter og som kan bruke språket aktivt. – Det skal alltid være rom for ulike måter å se ting på og leve ut en tro på. Barna skal vite at de kan uttrykke dette fritt i barnehagen, og at de voksne møter ulike måter å se verden på en undrende og raus måte. – Voksnes væremåte er åpen, og skal være preget av toleranse og forståelse for ulike kulturer og måter å leve på.
<p>Nærmiljø</p> <p>Samfunn</p> <p>-----</p> <p><i>“Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for innsikt i og erfaring med</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – Vi øver på å følge enkle regler for fellesskapet. – Personalet stimulerer barna til lek på tvers av kjønnsrollemønstre ved egen deltakelse og et variert utvalg av tilgjengelige leker. 	<ul style="list-style-type: none"> – Undring og samtaler om hvordan våre valg og handlinger kan påvirke andre mennesker og fellesskapet. – Barna skal få oppleve og erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet. – Barna får kunnskap om samene, Norges urbefolkning. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vi lærer om menneskerettigheter og Barnekonvensjonen, leser og reflekterer rundt “Venner; ti store bøker basert på Barnekonvensjonen” – Kunnskaper om likestilling og demokrati – Barna tilegner seg kunnskaper om samene, Norges urbefolkning;

<p><i>deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.”</i></p> <p>Nærmiljø og samfunn udir.no</p>			<p>symbolikken i flagget, klesdrakter og kulturuttrykk</p>
	<ul style="list-style-type: none"> – Turer i nærmiljøet, Slottet før 17.mai, Rådhuset, parker eller bibliotek og lignende – Turer med offentlig kommunikasjon som buss, t-bane og trikk. – De voksne skal gi barna erfaringer med at de er verdifulle og viktige for fellesskapet. 		

Skrevet mars 2020. Oppdatert 17.01.25.